

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie ze skargi Z.P.,
na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn.
II AKa 396/24,
z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej
i Spraw Publicznych w dniu 16 czerwca 2026 r.,

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. zwraca ze Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego na rzecz skarżącego Z.P. kwotę 200 (dwieście) złotych tytułem uiszczonej opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 24 kwietnia 2026 r., Z.P. (dalej: „skarżący”) złożył skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. II AKa 396/24. Skarżący wniósł o:

1. stwierdzenie, że w postępowaniu prowadzonym przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. akt II Aka 396/24 doszło do przewlekłości postępowania;

2. zobowiązanie Sądu Apelacyjnego w Warszawie do podjęcia niezwłocznych czynności w sprawie;

3. przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego kwoty 5.000 zł tytułem rekompensaty;

4. zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu skargi skarżący wskazał, że postępowanie apelacyjne w niniejszej sprawie zostało wszczęte wskutek wniesienia apelacji, jednak do chwili wniesienia skargi nie doszło do jej merytorycznego rozpoznania. Od momentu wpływu apelacji sprawa nie została ani razu rozpoznana na rozprawie. Wyznaczone terminy rozpraw były odraczane trzykrotnie, każdorazowo z przyczyn leżących po stronie sądu, tj. z powodu choroby sędziego lub zmiany składu orzekającego. Ponadto skarżący podejmował próby uzyskania informacji o stanie sprawy, kontaktując się z sądem sześciokrotnie, jednak nie doprowadziło to do przyspieszenia postępowania. Przytoczone okoliczności zdaniem skarżącego wskazują, że postępowanie trwa dłużej niż jest to konieczne do jego rozpoznania, a opóźnienia mają charakter nieuzasadniony i wynikają z organizacji pracy sądu.

Odpowiedź na powyższą skargę, złożył Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga na przewlekłość postępowania uregulowana została w ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U.2023 r. poz. 1725, dalej: ustawa o skardze na przewlekłość).

Stosownie do art. 6 ust. 2 tejże ustawy, skarga powinna zawierać: (1) żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy; (2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie.

W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, że skarga spełnia wymagania formalne przewidziane w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na przewlekłość, o ile skarżący w uzasadnieniu skargi szczegółowo wskaże, w czym

dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jego sprawy, tj. w sposób precyzyjny przedstawi konkretne działania bądź zaniechania sądu rozpoznającego sprawę, które w konsekwencji doprowadziły do zwłoki (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 czerwca 2005 r., III SPP 103/05; z 15 stycznia 2008 r., III SPP 46/07, z 21 lutego 2007 r., III SPP 5/07; z 19 stycznia 2022 r., I NSP 264/21; z 19 lutego 2026 r., I NSP 19/26). Wskazanie powyższych okoliczności jest niezbędne dla merytorycznej oceny skargi. Sąd musi wiedzieć, na jakim etapie postępowania doszło według strony do przewlekłości, na czym ona polegała (jakie konkretnie czynności procesowe zostały podjęte przez sąd wadliwie lub nie zostały podjęte w ogóle) i czym została spowodowana (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 21 lipca 2020 r., I NSP 93/20; z 1 marca 2022 r., I NSP 31/22). Bez wskazania powyższych okoliczności sąd rozpoznający skargę nie jest w stanie dokonać oceny czynności sądu w oparciu o kryteria wskazane w art. 2 ust. 2 ustawą o skardze na przewlekłość (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2020 r., I NSP 162/20; z 19 stycznia 2022 r., I NSP 264/21).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto pogląd, zgodnie z którym sąd rozpoznający skargę na przewlekłość nie ma obowiązku badania z urzędu sprawności postępowania w sprawie, a powinien ograniczyć się jedynie do okoliczności wskazanych przez stronę (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 28 marca 2013 r., III SPZP 1/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2022 r., I NSP 53/22).

Skargę niespełniającą tych wymagań sąd odrzuca bez wzywania do uzupełnienia braków (art. 9 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość).

Skarżący nie wskazał w uzasadnieniu skargi na konkretne działania bądź zaniechania sądu rozpoznającego sprawę, które w jego ocenie doprowadziły do zwłoki. Brak jest w skardze informacji o czynnościach podjętych w sprawie przez sąd rozpoznający sprawę do momentu wniesienia skargi. Skarżący nie wskazał nawet kiedy dokładnie zostało wszczęte postępowanie apelacyjne.

Niewątpliwie skarga złożona przez skarżącego nie spełnia wymogu przytoczenia okoliczności uzasadniających żądanie. W skardze brak jest wskazania kluczowych informacji dotyczących postępowania, m.in. wskazania daty wszczęcia postępowania apelacyjnego, wskazania kiedy konkretnie sąd podejmował

czynności w sprawie zmierzające do rozpoznania sprawy lub zaniechania. Zdaniem Sądu Najwyższego, tak sformułowane uzasadnienie zarzutów skargi należy uznać za niewystarczające i uniemożliwiające dokonania ich oceny.

Wskazania wymaga bowiem, iż Sąd musi wiedzieć, na jakim etapie postępowania, przed jakim organem, doszło według strony do przewlekłości, na czym ona polegała (jakie konkretnie czynności procesowe zostały podjęte przez dany sąd wadliwie lub nie zostały podjęte w ogóle) i czym została spowodowana. Nie ulega wątpliwości, że uszczegółowienie zarzutów powinno nastąpić w odniesieniu do etapu postępowania, którego skarga bezpośrednio dotyczy i który objęty jest zakresem właściwości Sądu Najwyższego. Wymóg powyższy nie został w niniejszej sprawie dochowany. Pismo skarżącego nie zawiera właściwego uzasadnienia, co sprawia, że Sąd Najwyższy pozbawiony jest możliwości merytorycznego rozpoznania wniesionej skargi.

Mając na względzie powyższe, na podstawie art. 9 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na przewlekłość, Sąd Najwyższy orzekł jak w pkt 1 postanowienia.

Podstawę orzeczenia o kosztach sądowych w pkt. 2 postanowienia – uiszczonej przez skarżącego opłacie od skargi – stanowi art. 17 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość, zgodnie z którym uwzględniając lub odrzucając skargę, sąd z urzędu zwraca uiszczoną od niej opłatę.

[r.g.]